DODATEK DO N° 28.

Dnia 10 października 1840.

WIADOMOŚCI ROZMAITE.

— Kilka dzienników umieściło następujący wyjątek z kazania mianego w Krakowie, podczas obrzędu na cześć Świętéj-Bronisławy.

« Bronisławo! poznajeszże jeszcze lud twój? Twojaż to jest ziemia? Czemuż nie pozwoliły nieba, żeby wiek temu ołtarz ku czci twojéj wystawiono. Wtedy ukoronowany władzca dzierżył berło Królestwa, a tłumy obywateli przyjęłyby cię były w bogato przystrojonéj stolicy. Dzisiaj, mój Boże! biedny lud na twoje spotkanie wychodzi; nędza, rozpacz i łzy orszak ci tworzą. Mieszkańcy Krakowa nie uścielają aksamitem ulic swoich, za przykładem pobożnych przodków. Nie ma w ich mieszkaniach uciechy ni ozdoby. Łzami skrapiają drogę, która do przybytku pańskiego prowadzi. »

— W dniu 6 b. m., w kościele des Petits-Pères, młody Izraelita Polski, Alexander Wolff, wyrzekłszy się Judaizmu, przyjął chrzest: po wysłuchanéj mszy świętéj, do stołu pańskiego przystąpił. Zajmujący ten obrzęd odbył się w przytomności znacznéj liczby wiernych tak Polaków, jak cudzoziemców.

— *Gazeta Szląska* donosi, że Cesarz Mikołaj, podczas ostatniéj bytności swojéj w Kijowie, uwolnić kazał wszystkie damy Polskie, z powodu posądzeń o porozumienia z Konarskim i rzeczywistych z nim stosunków, w więzieniach i po klasztorach pozamykane. Każdej wszakże z uwolnionych dam zabroniono blisko granicy mieszkać.

— Podczas nieobecności X. Paszkiewicza, urząd namiestnika Królestwa Polskiego, sprawować ma Radca Stanu Fuhrman.

— Gazeta Augsburska pod artykułem *Gallicia*, daje szczegu-

ły o spisku odkrytym w wojsku austryackiem. Miało należyć do niego 25 do 30 wojskowych, oficerów lub kadetów, z pułku Mazzuhelli, tudzież z pułków Baron Kudelka i Hrabia Nugent; i kilku obywateli. Związek ten któremu przypisują demagogiczne dążenia, miał być zawiązany, wedle gazety Augsburskiéj za wpływem propagandy, i za staraniem emissaryuszów emigracji Polskiéj.

Wiadomości Literackie.

— Jokoseria, albo poważne ludzi mądrych pisma i powieści z różnych autorów s pracą i s pilnością, z niemniejszym i z umysłem zebrane i przepisane w roku 1630, wydane przez Franciszka Nowakowskiego w Berlinie.

— P. Bochwic wygotował do druku trzecią część swojego *Obrazu myśli*, zawierającego traktat *o celach istnienia człowieka*.

— Glucksberg wydaje nową edycję *O naśladowaniu Chrystusa Pana*, Tomasza à Kempis, tłómaczenie Matusewicza.

— Ogłoszona prenumerata na trzeci tom tłomaczeń A. Ed. Odyńca (*Korsarz*, *Niebo i Ziemia*), oraz na przekład dzieła E. L. Bulwera *Ostatnie dni Pompei*.

— Wizerunków i roztrząsań naukowych, tom 14ty pocztu nowego zawiera: Katedra Wileńska, Ciąg dalszy artykułów bis. do opisania kaplicy S. Kazimierza. Bernard Maciejowski, Roztosaimci.

NOWE PISMA:

W Księgarni Polskiéj przedają się nowo wyszłe pisma:

Beleuchtung des Werkes: « Geschichte des Polnischen Anfstandes und krieges, Berlin 1839 von Friedrich von Smitt » *vom General Umiński* 1840 Paris und Brussel. Cena fr. 3 dla Emigracji fr. 2 25 z przesłaniem fr. 3.

Etudes Numismatiques et archéologiques par Joachim Lelewel. 2e cahier. Cena fr. 3.

— W bieżącym miesiącu wyjdą z druku *Gawędy* Michała Czajkowskiego in 8.

— *O Naśladowaniu Jezusa Chrystusa*. Nowe tłómaczenie, wydanie sterotypowane ozdobione obrazkami SS. Wojciecha, Józefata, Salomei i Jadwigi.

— Następujący *Prospekt*, w tych dniach nadesłany Redakcji, zapowiada wyjście nowego dzieła o Polsce.

Z mnóstwa pism przez Polaków i cudzoziemców o Polsce wydanych, dwa tylko z postępami ludzkości dążącéj jawnie do wszechstronnego zogólnienia swych przeznaczeń, w bespośrednim stoją stosunku.

Jedno, opierając się na fizycznéj potędze mechanicznego rozwijania się ludów odpowiadającego w zupełności warunkom formacii globu, choć po omacku bez sumienia, wynosi tron Nieodpartéj Konieczności na północnym biegunie, rozumowo dowodząc : że Uniwersalność człowieczeństwa siłą miecza na ruinach Polski ugruntować się z wyroków Opatrznych powinna. Takie jest a nie inne znaczenie pisma Adama Gurowskiego, dotychczas zostawionego bez odpowiedzi, pod tytułem : Prawda co do Rossii i rewolucii Prowincii Polskich. Pismo to jako płód Polaka filozoficzno-historyczny mierzący do rozumowego wyprzenia się Ojczyzny, jest istotną w realności narodowéj Apostazią.

Drugie, zarówno jak pierwsze bez sumienia logicznego, przeczuciem tylko zgadując potęgę dynamiczną ducha równoważącego nieskończonością postępną wnętrzną człowieczeństwa, całą nieskończoność zewnętrzną fizyczną, dostrzega już świetnéj jutrzenki zbawienia nieśmiertelne zaranie dla człowieczeństwa w przywróceniu zerwanéj równowagi sprawiedliwości Narodów — w Zmartwychwstaniu Polski — Takie jest a nie inne znaczenie pisma Raspaila pod tytułem : Polska nad brzegami Wisły i w Emigracii. Pismo to jako płod cudzoziemca filozoficzno-polityczny czuciem przyznający ukrzywdzonemu zabitemu narodowi missją zbawczą narodów dla ugruntowania dynamicznéj żyjącéj wiecznéj Sprawiedliwości, jest istotną w realności narodowéj Apoteozą.

Jasno odbijają w obudwu tych pismach i umysłowa niedostateczność i moralna ułomność : aby się o tem przekonać, dożyć je przeciw sobie postawić. Ale jaśniejszą daleko wykazuje się prawda gdy je odniesiem do praw wywiedzionych przez najnowsze postępy filozofii, a w szczególności do wypadków umysłowych z nieskończonego absolutnego prawa płynących dla Filozofii *historii i polityki*. Bez tego nic niepodobna wyrzec o przeszłości i przyszłości jakiego bąć ludu : i wedle tego tylko sądzić można to co o nich wyrzeczono.

Takie ocenienie filozoficzno-krytyczne przeznaczeń Polski, jest przedmiotem pisma niebawem wyjść mającego pod tytułem : POLSKA W APOSTAZII I W APOTEOZIE jako warunkach założenia i rozwiązania problematu etnologicznego w Praktyce i Wiedzy. Spodziewać się należy że sama usilność filozoficznego ocenienia losów nękanéj Ojczyzny skłoni ziom-

ków do dania uwagi należnéj już samemu zadaniu i natchnie interesem winnym nieskończonéj praktycznéj moralnéj Godności Polaka.

Dzieło będzie w jednym tomie in 8. Cena exemplarza franków pięć.

Prenumerata przyjmuje się w *Księgarni Polskiéj* w Paryżu pod numerem 17 na *rue des Marais*, *Saint Germain*.

Wydawca *Leonard Niedzwiecki*.

— W szkole tuluskiéj sztuk pięknych, dostali w tym roku nagrody ziomkowie, A. Szretter, Mieczysław Bulewski, L. Bulewski i Dąbski.

— Pan Alexander Lissowski po ukończeniu kursu nauk w szkole weterynarii w Tuluzie zwykły dyplom otrzymał.

— Dnia 16 b. m. odbyło się w Greek chapel Soho Square, w Londynie nabożeństwo za duszę ś. p. Anastazego Dunina.

Spaostowania. W numerze 26 Młodéj Polski, str. 325 i daléj wcisnęło się do textu kilka omyłek. Oto najważniéjsze.

Wiersz 12 str. 325, *nationis hungariæ*, czytaj *nationis hungaræ*.

Wiersz 15 str. 325, *w Liceum Rosnawińskiem*, czytaj *Rożnowskiem*.

Wiersz 3 str. 326, po wyrazach *dobre w ogóle uchwycenie ich essencii*, wyrzuć następujące słowa : *i zrobienie z tego dzieła nie tak historycznego, jak raczéj politycznego*.

DONIESIENIE PŁATNE.

Wojtkiewicz Onufry mieszkający dawniéj w Agen, a późniéj w Carcasson, zechce zawiadomić jak najspiesznéj o swoim teraźniejszym pobycie, Dobrzańskiego, mieszkającego w Agen (Lot et Garonne) a to we własnym jego interesie.

— PP. Ignacy Chodkiewicz i Franciszek Grzymała raczą jak najśpiesznéj zgłosić się do Księgarni Polskiéj.

— *Sobota wieczor*. Zebranych dziś około 20 członków Sejmu potwierdziło Wojewodzie Ostrowskiemu upoważnienie zwołania kollegów. Naznaczono termin na dzień 10 listopada.

W DRUKARNI BOURGOGNE ET MARTINET, RUE JACOB, 30.